

Werkt voor provincies

Gebruikershandleiding

Rekenmodule Natuurkwaliteit NNN

Versie 1.7

BIJ12 Maart 2020 Pagina 1 van 40 Versie: 1.7

Inhoudsopgave

1. Inle	iding	
2. UItg	angspunten	
4 Ove	streicht	
5. Dos	sier aanmaken	
5.1	Formeel dossier	7
5.2	Informeel dossier	8
6. Bek	ijk en bewerk dossier	
6.1	Kwaliteit Flora en Fauna berekenen	14
6.2	Kwaliteit Standplaatsfactoren berekenen	
6.3	Kwaliteit Structuurkenmerken berekenen	
6.4	Kwaliteit Ruimtelijke condities berekenen	
6.5	Kwaliteit Natuurlijkheid berekenen	
6.6	Overall natuurkwaliteit berekenen	
7. FAC	۱	
Colofon .		22
Bijlage 1	: Uploaden basisbestanden	
1.1 Be	oordelingsgebieden	23
1.3 Flo	ora en Fauna	25
1.4 Sta	andplaatsfactoren	26
1.5 Vo	orbeeld-shapes	27
1.6 UR	RI-koppeltabel	29
Bijlage 2	: Afwijkingen van maatlatten Flora en Fauna	
Bijlage 3	: Levering Flora en Fauna data	
Bijlage 4	: Toelichting tussenresultaten Flora en Fauna	
Bijlage 5	: Toelichting tussenresultaten Standplaatsfactoren	
Biliage 6	: Toelichting soorten en ondersoorten	

1. Inleiding

Deze gebruikershandleiding heeft als doel om u stap voor stap uit te leggen hoe de Rekenmodule Natuurkwaliteit NNN (afgekort RNN) gebruikt kan worden. Daarbij wordt aangegeven hoe de RNN de afgesproken systematiek voor het onderdeel Natuurnetwerk Nederland heeft geïmplementeerd uit de vastgestelde *Werkwijze Monitoring en Beoordeling Natuurnetwerk en Natura 2000/PAS*. (zie BIJ12 website <u>Monitoring en Natuurinformatie</u>)

Om deze Werkwijze Monitoring op een uniforme, efficiënte en betrouwbare manier uit te kunnen voeren, wordt een groot deel van de analyse van de monitoringsgegevens geautomatiseerd uitgevoerd.

Met de formele beoordeling via de rekenmodule kunnen de provincies voor hun eigen beoordelingsgebieden vanaf nu eenduidig de natuurkwaliteit berekenen van het SNL-natuurbeheer in Nederland. Met de informele beoordeling is het voor zowel provincies als terreinbeherende organisaties (TBO's) mogelijk om binnen hun natuurgebieden de effecten van het natuurbeheer op detailniveau te analyseren. Hierdoor wordt bijsturing van natuurbeheer en –beleid makkelijker én beter onderbouwd.

De RNN maakt het mogelijk om op een gestandaardiseerde manier met 5 indicatoren (kenmerken van het natuurgebied) de natuurkwaliteit te berekenen. Dit gebeurt op het schaalniveau van een SNL beheertype binnen een beoordelingsgebied. Voor de indicatoren Flora&Fauna en Standplaatsfactoren worden de benodigde gegevens automatisch opgehaald. Voor de overige indicatoren gaat invoeren handmatig op basis van 'expert knowledge'. Het systeem rekent vervolgens automatisch de kwaliteit van alle beheertypen uit.

In de volgende hoofdstukken worden de nadere uitgangspunten voor de RNN weergegeven, waarna stapsgewijs wordt uitgelegd hoe de RNN is te gebruiken. De FAQ en bijlagen geven daarnaast de benodigde extra informatie om met de RNN te kunnen werken.

2. Uitgangspunten

Voorafgaand aan de verdere uitleg is het van belang dat gebruikers op de hoogte zijn van de volgende punten die randvoorwaardelijk zijn bij de realisatie van de RNN:

Werkwijze Monitoring en RNN maatlatten

De berekeningen binnen de RNN zijn gebaseerd op de Werkwijze Monitoring en Beoordeling Natuurnetwerk en Natura 2000/PAS (hierna Werkwijze Monitoring genoemd). Deze berekeningen zijn in de RNN opgenomen in zogeheten Maatlatten per beheertype. Voor beheertypen waar geen of een afwijkende maatlat is gedefinieerd kan geen kwaliteitsoordeel worden berekend (zie: Bijlage2: Afwijkingen van maatlatten).

Voor de indicatoren Structuurkenmerken, Ruimtelijke condities en Natuurlijkheid kunnen de berekeningen nog niet geautomatiseerd worden of zijn de berekeningen nog niet voldoende uitgewerkt. Naarmate die berekeningen in de Werkwijze Monitoring bekend en te automatiseren zijn, kunnen hiervoor ook maatlatten worden opgenomen in een toekomstige versie van de RNN. Voor de indicator Ruimtelijke condities is wel een apart GIS hulpmiddel ontwikkeld voor ArcGIS. Deze is te downloaden via de <u>website van BIJ12</u>.

Formele en informele beoordelingen

Tijdens de ontwikkeling van de RNN in 2016 is nagegaan welke informatievragen de informatievoorziening moest beantwoorden. Hieruit kwam naar voren dat de RNN moest voorzien in de informatieantwoorden van zes verschillende rapportages:

- I. De informatieve rapportage van IPO aan Staatssecretaris (= het **formeel** deel binnen RNN)
- II. De informele rapportage van GS aan PS (wel in lijn met I.)
- III. De informele rapportage tussen provincies en terreinbeheerders (goede gesprek)
- IV. De interne rapportage bij terreinbeheerders voor analyse en interne aansturing
- V. De interne project rapportages provincies
- VI. Overige niet formele beoordelingen voor diverse doeleinden

Tijdens een latere werksessie over de natuurkwaliteit in de Voortgangsrapportage Natuur (VRN) van 15 juni 2017, hebben de provincies echter geadviseerd om de RNN <u>niet</u> te gebruiken als basis voor de VRN, en ook <u>niet als enige en/of als hoofd element</u> te nemen voor de GS-PS rapportage. De resultaten uit de RNN zijn <u>wel</u> geschikt voor het lokale-/gebiedsniveau. Bij de doorontwikkeling van de RNN zal hiermee rekening worden gehouden.

IMNa productmodel Natuurkwaliteit

De data die binnen de RNN wordt gebruikt is in lijn met het Informatiemodel Natuur (IMNa). De data die geüpload worden moeten ook in lijn zijn met het IMNa productmodel (Zie Bijlage 1: Uploaden basisbestanden).

Data vanuit de NDFF

De data die binnen de RNN gebruikt worden voor het berekenen van de indicator Flora en Fauna, zijn afkomstig uit de NDFF. Hiervoor ontvangt de RNN elk kwartaal een nieuwe update (Zie Bijlage 3: Levering Flora en Fauna data).

3. Registreren en inloggen

De RNN is te benaderen via de website van BIJ 12:

https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/monitoring-ennatuurinformatie/voorzieningen-en-rekentools/rekenmodule-natuurkwaliteit-natuurnetwerknederland/

Op deze pagina's kan een nieuwe gebruiker zich registreren en kan een bestaande gebruiker inloggen.

Bij het registreren van een nieuwe gebruiker zal de landelijke functioneel beheerder (LFB) van de RNN de registratie verwerken en inlog gegevens activeren. De nieuwe gebruiker ontvangt vervolgens bericht van de registratie, waarna ingelogd kan worden op de RNN en dossiers worden aangemaakt.

4. Overzicht

Nadat de gebruiker is ingelogd opent het tabblad 'Overzicht'. Dit tabblad geeft een overzicht van alle dossiers die zijn aangemaakt en heeft 2 mogelijkheden:

- 1. Zoeken naar dossiers
- 2. Dossier selecteren

-				Rekenmodule Natu	urkwaliteit Natuurnetwerk	L
RNN						
					_	
OVERZICHT DOSSIER AANMAKEN	BEKIJK / BEWERK DOSSIER					Uľ
Zoeken naar dossiers						
514 m	Deble de server a de la des					
Alle dossiers Formeel	Van: dd-mm	n-jjjj Tot: d	-mm-jjjj		1	
Mijn dossiers Informeel						
						Re
Formele dossiers						
siernaam	Gebiedsnaam	Periode	+ Noord	izee	Belen	iel
siernaam Testdossier-1	Gebiedsnaam Korenburgerveen	Periode 12-10-2012 - 11-10- 2018	+ Noora	Izee	Belen To Xo	el
siemaam Testdossier-1 test	Gebiedsnaam Korenburgerveen Utrechtse Heuvelrug	Periode 12-10-2012 - 11-10- 2018 01-02-2013 - 01-01-	+ Noord	izee	Engler To Ap	iel
iernaam Tesidossier-1 Iest test iernen 7-11-18	Gebiedsnaam Korenburgerveen Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug	Periode 12-10-2012 - 11-10- 2018 01-02-2013 - 01-01- 2019 03-02-2009 - 03-07-	+ Norra	dzee	Langer Langer	iel
Hemaam Testdossier-1 Lest test jeroen 7-11-18	Cebiedsnaam Korenburgerveen Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug	Periode 12-10-2012 - 11-10- 2018 01-02-2013 - 01-01- 2019 03-02-2009 - 03-07- 2018	Nord	tree 20 Lunio Anti-Line Auto-Line Au	And	np
Semaam Tesidossier-1 test test jeroen 7-11-18 test jeroen 8-1-18	Gebiedsnaam Korenburgerveen Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug	Periode 12-10-2012 - 11-10-2018 01-02-2013 - 01-01-2019 03-02-2019 - 03-07-2018 02-02-2019 - 03-07-2018 02-02-2019 - 03-07-2018 02-02-2019 - 03-07-2018	Nord		Annual Contraction of the second seco	np
Semaam Testdossier-1 test test jeroen 7-11-18 test jeroen 8-1-18 testdatadumpjan2019	Gebledsnaam Korenburgerveen Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug veenwelde beneden NZK	Periode 12-10-2012 - 11-10- 2018 01-02-2013 - 01-01- 2019 03-02-2009 - 03-07- 2018 02-01-2019 - 02-01- 2019 02-01-2019 - 12-01- 2019		teen Areanan Areanan Patternan Areanan Areanan Areanan Areanan Areanan	Annual An	np
Semaam Testdossier-1 test test jeroen 7-11-18 test jeroen 8-1-18 testdatadumpjan2019 test logging	Gebledsmaam Korenburgerveen Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug Centraalgebied Zuidelijk Flevoland	Periode 12-10-2012 - 11-10- 2018 01-02-2013 - 01-01- 2019 03-02-2009 - 03-07- 2019 02-01-2012 - 08-01- 2019 02-01-2012 - 08-01- 2019 02-01-2019 - 12-01- 2019 01-01-2019 - 31-01- 2019	None	Terro de la companya	A defined and the second secon	np
Semaam Testdossier-1 test test jeroen 7-11-18 test jeroen 8-1-18 testdatadumpjan2019 test logging test grootschalig BT jeroen 15-1-19	Gebledsmaam Korenburgerveen Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug Centraalgebied zuidelijk Flevoland 2	Periode 12-10-2012 - 11-10- 2018 01-02-2013 - 01-01- 2019 03-02-2009 - 03-07- 2018 02-01-2012 - 08-01- 2019 02-01-2019 - 12-01- 2019 02-01-2019 - 12-01- 2019 - 31-01- 2019 01-01-2019 - 31-01- 2019 - 2010 - 15-01-	Nord	teer Constant of the second se	Langer La	np
Hernaam Testdossier-1 test test jeroen 7-11-18 test jeroen 8-1-18 testdatadumpjan2019 test logging test grootschalig BT jeroen 15-1-19 test grootschalig BT jeroen 15-1-19 v2	Gebiedsnaam Korenburgerveen Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug veenwelde beneden NZK Centraalgebied Zuidelijk Flevoland 2 Schiermonnikoog	Periode 12-10-2012 - 11-10- 2018 01-02-2013 - 01-01- 2019 03-02-2009 - 03-07- 2018 02-01-2012 - 08-01- 2019 02-01-2019 - 12-01- 2019 01-01-2019 - 12-01- 2019 01-01-2010 - 15-01- 2019 04-01-2010 - 15-01-	Nord	terr and and and and and and and and	And and a second	np
Hernaam Testdossier-1 test test jeroen 7-11-18 test jeroen 8-1-18 testdatadumpjan2019 test logging test grootschalig BT jeroen 15-1-19 v2 Rischarach	Gebiedsnaam Korenburgerveen Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug veenwelde beneden NZK Centraalgebied Zuidelijk Flevoland 2 Schiermonnikoog	Periode 12-10-2012 - 11-10-2018 01-02-2013 - 01-01-2019 03-02-2009 - 03-07-2018 02-01-2012 - 08-01-2019 02-01-2019 - 12-01-2019 01-01-2019 - 12-01-2019 01-01-2019 - 12-01-2019 01-01-2019 - 15-01-2019 04-01-2010 - 15-01-2019 04-01-2010 - 15-01-2019	Nord	territori and the second seco	Anger (a Ager Anger (a Ager Anger (a Ager) Anger (a Ager) Anger) Anger (a Ager) Anger (a Ager) A	np
Semaam Testdossier-1 test test jeroen 7-11-18 test jeroen 8-1-18 testdatadumpjan2019 test logging test grootschalig BT jeroen 15-1-19 test grootschalig BT jeroen 15-1-19 v2 Biesbosch	Cebiedsnaam Korenburgerveen Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug Utrechtse Heuvelrug veenwelde beneden NZK Centraalgebied Zuidelijk Flevoland 2 Schlermonnikoog 6	Periode 12-10-2012 - 11-10- 2018 01-02-2013 - 01-01- 2019 03-02-2009 - 03-07- 2018 02-01-2012 - 08-01- 2019 02-01-2019 - 12-01- 2019 01-01-2019 - 12-01- 2019 01-01-2019 - 13-01- 2019 01-01-2010 - 15-01- 2019 04-01-2010 - 15-01- 2019 01-01-2010 - 15-01- 2019	Contraction of the second seco	terrentering de la construction de la constr	A series of the	np

Een Dossier kan gezocht worden op basis van de volgende kenmerken:

Alle dossiers:	alle dossiers worden getoond
Mijn dossier:	alleen de dossiers die onder het inlog account zijn gemaakt
	worden getoond
Formeel:	de formele dossiers worden getoond
Informeel:	de informele dossiers worden getoond
Gebiedsnaam:	naam van beoordelingsgebied
Periode:	(overlap van) periode waarover het dossier de
	natuurkwaliteit berekend.

Vervolgens kan de gebruiker het dossier selecteren die hij wil bekijken en/of bewerken (NB: bewerken is alleen mogelijk met eigen dossiers en bestaat alleen uit het opnieuw uitvoeren van de analyse. Er kunnen geen gegevens meer toegevoegd of aangepast worden nadat een dossier is aangemaakt).

Het dossier wordt vervolgens geopend onder het tabblad 'Bekijk/bewerk dossier' (zie: 6. Bekijk en bewerk dossier).

5. Dossier aanmaken

Binnen het tabblad 'Dossier aanmaken' kan een gebruiker een eigen (formeel of informeel) dossier aanmaken. Hieronder wordt stapsgewijs aangegeven hoe de gebruiker een <u>formeel</u> of <u>informeel</u> dossier moet aanmaken. Bij een formeel dossier worden de basisbestanden uit de RNN gebruikt. Bij een informeel dossier is het mogelijk zelf data uploadenflora- en kan je bijvoorbeeld je faunagegevens, beheertypekaart en/of beoordelingsgebied aanpassen te uploaden.

5.1 Formeel dossier

OVERZICHT DOSSIER AANMAKEN BEI	ijk / BEWERK DOSSIER	Rekenmodule Natuurkwaliteit Natuurnetwerk
Dossier aanmaken		
Dossiergegevens	1	Amsterdam Polyperfilm Almere-Stad
Dossiernaam * Dossiernaam		BAR HERE
Beoordelaar (naam) jeroen kusters		Oudgebreitens steren to the state of the sta
Eigenaar (organisatie) * Eigenaar		Aboude Ressure Bunschoten Splithiburg Putton Udgel
Begin dd-mm-jijj		wween Mydrech A Part Sort Amerphon Voorthuzen
Eind dd-mm-jjjj beoordelingsperiode *		Neuwoop Koolengen Maaroon Betroom Barneveld Barneveld Hospaaro
Type *		
Beheertypekaart * 1	*	And Montoort NieuwegeinHouten
Beoordelingsgebied		Stativijk Lopik Lenikovji Stativijk Lopik Lenikovji Breamback Breamback
Dossier aanmaken		Bisskonsgraaf Hoomaa Beeud Gedemalien Ver Druken Beend
		Concherring All Waardpalaug Understand Nijmegen

Om een formeel dossier aan te maken moeten de volgende gegevens ingevoerd worden:

1

Dossiergegevens

Dossiernaam: Beoordelaar:	Geef hier herkenbare naam van het dossier (max. 50 tekens) Wordt automatisch gevuld o.b.v. inloggegevens
Eigenaar:	Geef naam van organisatie voor wie het dossier wordt aangemaakt.
Begin periode:	Begindatum van de beoordelingsperiode. Dit is de begindatum van de periode waarop de beoordeling in het dossier betrekking heeft.
Eind periode:	Einddatum van de beoordelingsperiode. Dit is de einddatum van de periode waarop de beoordeling in het dossier betrekking heeft.
Туре:	Kies: Formeel dossier.
Beheertypekaart:	Kies: gewenste versie van gewenste Beheertypekaart ¹ .

¹ Standaard wordt de meest recente RNN Beheertypekaart natuurkwaliteit getoond om te gebruiken. Het is echter mogelijk om ook een eerdere versie te selecteren. Dit kan bijvoorbeeld wenselijk zijn als men een gebied wil beoordelen op basis van de vroegere beheertypen, en dit vervolgens vergelijken met de beoordeling van hetzelfde gebied op basis van de nieuwste beheertypen.

Beoordelingsgebied selecteren

Selecteer op de kaart het beoordelingsgebied waarvan de gebruiker de natuurkwaliteit wil berekenen (In dit voorbeeld de Utrechtse Heuvelrug).

Dossier aanmaken

Wanneer alle gegevens correct zijn ingevuld wordt de knop 'Dossier aanmaken' geactiveerd. Selecteer deze knop en het dossier wordt aangemaakt.

Het dossier wordt vervolgens geopend onder het tabblad 'Bekijk/bewerk dossier' (zie: 6. Bekijk en bewerk dossier).

5.2 Informeel dossier

Om een informeel dossier aan te maken moeten dezelfde gegevens worden ingevoerd als bij een formeel dossier:

Dossiernaam:	Geef hier herkenbare naam van het dossier (max. 50 tekens)
Beoordelaar:	Wordt automatisch gevuld o.b.v. inloggegevens
Eigenaar:	Geef naam van organisatie voor wie het dossier wordt aangemaakt.
Begin periode:	Begindatum van de beoordelingsperiode. Dit is de begindatum
	betrekking heeft.
Eind periode:	Einddatum van de beoordelingsperiode. Dit is de einddatum
	van de periode waarop de beoordeling in het dossier
	betrekking heeft.
Туре:	Kies: Informeel dossier
Beheertypekaart:	Kies: gewenste versie van gewenste Beheertypekaart ² .

Daarna kan de gebruiker kiezen of hij de standaard beschikbare data uit de RNN wil gebruiken, of eigen data wil uploaden. Dit geldt voor de volgende data:

- Beoordelingsgebied;
- Beheertypekaart;
- Standplaatsfactorenkaart;
- Flora en Fauna data.

Zie Bijlage 1: Uploaden basisbestanden voor de (IMNa-)eisen die hieraan gesteld zijn.

² Standaard wordt de meest recente RNN Beheertypekaart natuurkwaliteit getoond om te gebruiken. Het is echter mogelijk om ook een eerdere versie te selecteren. Dit kan bijvoorbeeld wenselijk zijn als men een gebied wil beoordelen op basis van de vroegere beheertypen, en dit vervolgens vergelijken met de beoordeling van hetzelfde gebied op basis van de nieuwste beheertypen.

Dossiergegever Dossiernaam *	IS Dossiernaam	Bussuin Kortefitoer Hüversun	Bunschoten-Spittenburg Baarn kujkenk	tugtel prog Soejeg	
Beoordelaar (naam) Eigenaar (organisatie) *	jeroen kusters Eigenaar	abusen Benoven Utrechts	e Heuvelrug	izen potwijkerbroek d Hönderlor	
Begin beoordelingsperiode *	dd-mm-jjjj	Current Censul	Maarsergen A12		
Eind beoordelingsperiode *	dd-mm-jjjj	© Openen		2	×
Туре *	FormeelInformeel	← → · ↑ • « test	ten MVP > test 27-9-16 JK v	ک Zoeken in test 27-9-1	
Beheertypekaart *	1 *	E Afbeeldingen 🖈 ^	Naam	Gewijzigd op	Туре
Beoordelingsgebied Utrechtse Heuvelrug Wilt u een eigen beo Ja Nee Sele Wilt u een eigen beh Ja Nee De s Wilt u een eigen stat Ja De s Nee geb	ordelingsgebied gebruiken? ecteer een beoordelingsgebied op de kaart. eertypegebied gebruiken? standaard beheertypekaart zal worden gebruikt. ndplaatsfactorenkaart gebruiken? standaard standplaatsfactorenkaart zal worden ruikt.	 G. Natuurinfo x BU12-organis x Deze pc Afbeeldingen Bureaublad Documents Downloads Muziek Video's Data (F:) SNL Archief (G:) HOME ikusters (merr beheert merr FF2e merr planeenhed merr veg2 	27-9-2016 12:38 27-9-2016 12:38 27-9-2016 12:38 27-9-2016 12:38	Gecompr Gecompr Gecompr Gecompr
 Ja Upi Nee Ba Dossier aanmaken 	oad Flora en Fauna data () estand kiezen 15564 sele SNL zip Upload	Bestar	<merr ff2e<="" th=""><th>✓ Compressed (zipped) Folde Openen ▼ Annu</th><th>> er V leren</th></merr>	✓ Compressed (zipped) Folde Openen ▼ Annu	> er V leren

Upload eigen data

Selecteer per optie of je eigen data wil uploaden of niet. Zo niet, dan worden de standaard gegevens³ gebruikt die binnen de RNN zijn opgeslagen.

Bijv.: Flora en Fauna: Wanneer een gebruiker eigen Flora en Fauna gegevens wil uploaden, selecteert de gebruiker 'ja' en klikt op 'bestand kiezen'.

Een informele beoordeling kan ook een handige manier zijn om te corrigeren voor ontbrekende data. Door een beheertypekaart of beoordelingsgebied in te laden met alleen de geïnventariseerde delen wordt voorkomen dat de niet geïnventariseerde gebieden de beoordeling beïnvloeden

Selecteer eigen data

De gebruiker kan nu het (.zip) bestand selecteren die voor informele dossiers gebruikt moeten worden.

Het shapefile bestand moet conform IMNA als .zip worden geüpload en mag max. 20MB zijn. Laad de gegevens 1-voor-1 op en wacht tot u een bevestigingsmail ontvangt.

³ Standaard gegevens betreffen: 'datadump' vanuit de NDFF (zie bijlage 3), landelijke beoordelingskaart (1-1-16), landelijke beheertypekaart (nieuwste versie) en standplaatsfactorenkaart (1-1-16, van alleen Gebied 16 in Brabant).

Dossier aanmaken

Wanneer alle gegevens correct zijn ingevuld wordt de knop 'Dossier aanmaken' geactiveerd. Selecteer deze knop en het dossier wordt aangemaakt.

Het dossier wordt vervolgens geopend onder het tabblad 'Bekijk/bewerk dossier' (zie: H 6. Bekijk en bewerk dossier).

6. Bekijk en bewerk dossier

Het tabblad 'Bekijk en bewerk dossier' maakt het mogelijk voor gebruikers om:

- 1. Dossier verder uit te werken nadat deze is aangemaakt (vervolg op 5: Dossier aanmaken)
- 2. Dossier aan te passen (alleen eigen dossier) nadat dit dossier in het tabblad 'Overzicht' is geselecteerd (vervolg op 4: Overzicht)
- 3. Dossiers (van anderen) bekijken (vervolg op 4: Overzicht)

Het volgende scherm wordt getoond. Hierin zijn 4 onderdelen te onderscheiden: Algemene dossier informatie, Begrenzing beoordelingsgebied, Dossier gegevens downloaden of afdrukken en Beheertypen genereren.

OVERZICH		BEKIJK / BEWERK DOSSIER	UITLOGGEN
Dossier voo	orbeeld jeroen 6-2	2-19	
Gebiedsnaam	Utrechtse Heuvelrug	Toelichting	Begrenzing
Beoordelaar	jeroen.kusters@bij12.nl		
Eigenaar	bij12		E Start 135
Periode	01-12-2010 t/m 06-02- 2019		Hibersy Week
Status	in behandeling		Amerstoort Kontwijker
Type beoordeling	formeel		
Versienumme	rs		
Maatlatten	() 3		Nieuwegein
Beheertypekaart	1		A Diembor
Beoordelingsgebi	ieden 1		Leerdage Alt
Waarnemingen Fl	ora Fauna 05-02	-2019	
Kwalificerende ke	nmerken 3		📥 Download kaartgegevens
Standplaatsfactor	renkaart 1		
Weging totaalbeo	ordeling 1		Afdrukken 4

Algemene dossier informatie

Hier wordt algemene informatie over het dossier weergegeven, waarbij ook de versienummers worden getoond van de gebruikte maatlatten en bestanden c.q. kaarten. Op de <u>website van</u> <u>BIJ12</u> zijn de release notes te vinden waarin de verschillende versienummers worden toegelicht. De gebruiker kan op de knop 'Aanpassen' klikken, die onder het kopje 'Toelichting' staat, waarna de volgende informatie aan te passen is:

Dossiernaam:Naam van gehele dossier kan gewijzigd worden.Beoordelaar:E-mailadres van de beoordelaar kan worden aangepast.Eigenaar:Eigenaar/organisatie kan hier gewijzigd wordenPeriode:Periode waarover de beoordeling in het dossier betrekking heeft, kan hier
gewijzigd worden.Status:Status van het dossier (in behandeling/test/afgerond/ongeldig⁴)Toelichting:Hier kan gebruiker algemene toelichting geven over het dossier.

E-mailadres wijzigen kan handig zijn als een dossier overgedragen moet worden aan een collega. Op het moment dat dit e-mailadres is gewijzigd, zal het betreffende dossier worden ontkoppeld van de oorspronkelijke beoordelaar. Het dossier is nu alleen nog maar zichtbaar voor de nieuwe beoordelaar. Er dient dan wel een RNN-account gekoppeld te zijn aan dit nieuwe email-adres. De RNN geeft daarbij ook een waarschuwing: 'Na wijziging van de beoordelaar is dit dossier niet meer terug te vinden onder 'Mijn dossiers''

Mocht er bij het invullen van het nieuwe e-mailadres een typefout worden gemaakt, dan is het dossier voor geen enkele beoordelaar meer zichtbaar. In dat geval dient er contact te worden opgenomen met de functioneel beheerder via <u>RNN@qbo-provincies.nl</u>.

Bij de versienummers zal er een uitroepteken (••) staan als er inmiddels een nieuwere versie beschikbaar is van een maatlat, basisbestand of NDFF gegevens. Als het dossier nog niet is afgerond en de gebruiker wil dit verder bewerken, wordt aangeraden om een nieuw dossier voor dit beoordelingsgebied te maken, zodat de nieuwste gegevens gebruikt worden. Het oude dossier kan dan de status 'ongeldig' worden meegegeven en kan desgewenst verwijderd worden.

Om een dossier te laten verwijderen, kan een mail gestuurd worden naar de functioneel beheerder via <u>RNN@gbo-provincies.nl</u> met een lijst van de dossiers die verwijderd dienen te worden. De functioneel beheerder zal de betreffende dossiers dan verwijderen.

2 Begrenzing beoordelingsgebied

Dit overzichtskaartje laat de begrenzing van het beoordelingsgebied zien waar dit dossier voor is aangemaakt.

Beheertypen genereren

Na aanmaken en eventueel aanpassen van de dossierinformatie, is het mogelijk om per beheertype daadwerkelijk de natuurkwaliteit per indicator te berekenen. Hiervoor moet de gebruiker eerst Beheertypen genereren, door op de knop 'Genereer beheertypen' te klikken.

⁴ In behandeling = Dossier is geopend, maar nog niet afgerond. *Test* = Dossier wordt alleen voor testen gebruikt. *Afgerond*= Beoordelaar heeft kwaliteit bepaald. Dossier is beschikbaar voor gebruikt. *Ongeldig*= Gegevens uit dossier mogen niet meer gebruikt worden.

Daarna wordt het scherm uitgebreid met alle beschikbare beheertypen⁵ binnen het betreffende beoordelingsgebied.

Beheertypen	Beoordelingsre	esultaten			
Zoete plas (N04.02)	Vochtige heide (NO	06.04)			
Vochtige heide (N06.04)	3 Bereken ov	verall natuurkwaliteit			
Zwakgebufferd ven (N06.05)	Kwaliteitsscore	Midden			
Zuur ven of Hoogveenven (N06.06)					
Droge heide (N07.01)	Flora en Fauna	Standplaatsfactoren Structu	ur Ruimtelijke condi	tie Natuurlijkheid	
Zandverstuiving (N07.02)	2 Bereken kwa	aliteit indicator			
Nat schraalland (N10.01)	Kwaliteitssco	re Kwalit	ficerende kenmerk	en	
Vochtiq hooiland (N10.02)	Kwaliteit	Midden 🖉 Aar	npassen		
	Toelichting	Aantal I	kwalificerende soorten	5	
		Aantal	verspreid (> 15%)	2	Opmerkingen
		Aantais	soortgroepen	1	epinonangon
			oue njot (111, 20, 02)		
		1	ereken kwalificerende H	kenmerken	
	Kwalificerende soort	Nederlandse naam	Rodelijst	Soortgroep	Verspreiding
	Locustella naevia	Sprinkhaanzanger		Broedvogels	1.4%
	Arnoseris minima	Korensla	Bedreigd		0.1%
	Lanius collurio	Grauwe Klauwier	Bedreigd	Broedvogels	0.2%
	Emberiza citrinella	Geelgors		Broedvogels	30.2%
	Anthus pratensis	Graspieper		Broedvogels	0.1%

Links van het scherm worden onder 'Beheertypen' alle beheertypen getoond die binnen dit beoordelingsgebied voorkomen. Vervolgens dient de gebruiker per beheertype voor elke relevante indicator afzonderlijk de kwaliteit te berekenen. (Welke indicatoren relevant zijn per beheertype, wordt in het midden van het scherm aangegeven als een beheertype is geselecteerd)

Hiervoor moeten de volgende stappen worden doorlopen:

- Selecteer het beheertype waarvoor je een kwaliteitsscore wil berekenen Bereken per indicator de kwalificerende kenmerken • • Bereken de kwaliteit per indicator
- Bereken overall natuurkwaliteit •

Vochtige heide (N06.04)		
1 Bereken kwalificerende kenmerke	en	
2 Bereken kwaliteit indicator		
3 Bereken overall natuurkwaliteit		

⁵ De beheertypekaart die standaard beschikbaar is in de RNN, is opgesteld door als basis de Beheertypekaart Natuur uit de SNL Natuurbeheerplannen te gebruiken, gefilterd op alleen de N-typen. Vervolgens is dit verder verfijnd door een overlay te maken met de kaartlaag 'in beheer met contract', die ook in de Voortgangsrapportage Natuurnetwerk (VRN) wordt toegepast.

Hiervoor is gekozen door de provincies (PCO en PIN), aangezien voor de kaart een praktische weergave dient te geven van de beheertypen in Nederland die onder de SNL monitoringssubsidieregeling valt.

Het is pas mogelijk om een (overall) berekening uit te voeren als alle kwalificerende kenmerken per relevante indicator zijn ingevuld en een kwaliteitsscore voor deze indicatoren is berekend.

In de volgende paragrafen is per indicator toegelicht welke stappen de gebruiker dient te doorlopen om kwaliteit te berekenen.

4

Dossier gegevens downloaden of afdrukken

Gegevens van het dossier kunnen worden gedownload of afgedrukt.

Downloaden kaartgegevens	 Verschillende shapefiles, inclusief tussenresultaten van het dossier kunnen worden gedownload. Dit bevat het IMNa_dossier.zip met de resultaten van de beheertypen waarvoor kwaliteit is berekend. Het .zip bestand bevat de volgende gegevens: Beheertypes.shp Dossier beoordelingsgebied.shp Tussenresultaten Flora en Fauna.shp Tussenresultaten Standplaatfactoren.shp
Afdrukken	Hiermee is het mogelijk om het dossier in print format te tonen en af te drukken of op te slaan als PDF ⁶ . Hierin wordt de algemene dossier informatie én de resultaten voor alle

Om met de tussenresultaten aanvullend de ruimtelijke spreiding van Flora en Fauna gegevens te kunnen bepalen, is er een GIS hulpmiddel gemaakt. Deze is te vinden <u>op de website</u>, inclusief eigen handleiding. Dit hulpmiddel zorgt vooral voor een nadere duiding van de uitkomsten van de RNN. Er wordt daarbij een feature class gemaakt met per hectaregridcel en beheertype het aantal kwalificerende soorten, aantal rodelijstsoorten en aantal soortgroepen. De tool geeft geen inzicht in welke delen van een gebied wel of niet onderzocht zijn.

beheertypen binnen dat dossier getoond.

6.1 Kwaliteit Flora en Fauna berekenen

1 Bereken kwalificerende kenmerken

Open het tabblad voor Flora en Fauna en selecteer 'Bereken kwalificerende kenmerken'.

De data die binnen de RNN gebruikt wordt voor berekenen van de kwalificerende kenmerken voor Flora en Fauna is afkomstig uit de NDFF. Hiervoor ontvangt de RNN elk kwartaal een nieuwe datadump (zie Bijlage 3: levering Flora en Fauna data).

1

⁶ Druk op Control-P, waarna er een afdrukbestemming kan worden gekozen. Naast de optie van een papieren print kan ook gekozen worden voor 'Opslaan als PDF'.

De resultaten van de berekening voor kwalificerende kenmerken (soorten, verspreiding, soortgroepen, rode lijst) en tussenresultaten worden getoond. Zie Bijlage 4 voor een nadere toelichting van deze tussenresultaten.

De kwalificerende kenmerken kunnen aangepast worden op basis van expert knowledge. Dit is bijvoorbeeld gewenst als je weet dat er een of meerdere waarnemingen nog niet in de NDFF zijn doorgevoerd, terwijl je zelf al zeker weet dat deze soorten er wel zitten. Selecteer 'Aanpassen' en het volgende scherm wordt getoond:

Flora en Fauna	Standplaatsfactoren	Structuur Ruimtelijke con	ditie Natuurlijkheid	
Kwaliteitssc Kwaliteit Toelichting	ore Midden	Kwalificerende kenmer × Annuleren Opslaan Aantal kwalificerende soorter Aantal verspreid (> 15%) Aantal soortgroepen Aantal rode lijst (VN, EB, BE)	ken 6 ¢ 3 1 3	<pre>Opmerkingen * 1 kwalificerende soort is o.b.v. veldbezoek aanvullend kwalificerend en ook verspreid.</pre>

De gebruiker kan nu aantallen voor de kwalificerende kenmerken aanpassen en is verplicht het opmerkingen veld te vullen met een onderbouwing waarom die waarden zijn aangepast.

Selecteer niet nogmaals Bereken kwalificerende kenmerken want dan gebruikt het systeem weer de gegevens van de NDFF en zullen niet de zojuist aangepaste gegevens worden gebruikt voor de beoordeling.

Kies 'Opslaan' en de aangepaste waarden worden in rood getoond.

Onderaan de pagina worden de tussenresultaten van Flora en Fauna getoond. Welke kwalificerende soorten er voorkomen, of dit rode lijst soorten zijn, tot welke soortgroep die behoren en de verspreiding van die soorten.

Nadat de kwalificerende kenmerken zijn berekend, is het mogelijk om de kwaliteit van de indicator Flora en Fauna te berekenen.

2 Bereken kwaliteit indicator

Selecteer 'Bereken kwaliteit indicator'.

De kwaliteit voor het betreffende beheertype voor de indicator Flora en Fauna wordt berekend en zal worden gebruikt voor de Overall berekening van de natuurkwaliteit van het betreffende beheertype. Het is goed om de resultaten altijd te controleren:

Dit kan je doen door de downloads (zie dossier gegevens downloaden) in te lezen in GIS. Zijn er bijvoorbeeld grote oppervlaktes waar geen kwalificerende soorten (van een bepaalde soortgroep) voorkomen. Dit kan er op duiden dat deze delen niet geïnventariseerd zijn. Bij een informele beoordeling kan je ook het invoer bestand vergelijken met de download.

Bij een informele beoordeling wordt bovendien aanbevolen om (in de RNN) te controleren of per soort de soortgroep wordt weergegeven en of ze meetellen bij de beoordeling. Tijdens het uploaden kunnen er namelijk fouten optreden (zie FAQ 12)

Het kan zijn dat door de naamgeving bepaalde waarnemingen niet meetellen in de RNN. Dit komt voor bij soorten en ondersoorten. De gewone dotterbloem wordt bijvoorbeeld met enige regelmaat ingevoerd als dotterbloem s.l. (sensulato = in brede zin). De soort wordt dan niet ingelezen in de RNN. In veel gebieden kan je ervan uit gaan dat het om de gewone dotterbloem gaat.

In bijlage 6 is een lijst opgenomen van soorten waarvoor dit van toepassing is. Als deze soorten in een bepaald gebied belangrijk zijn in de kwaliteitsbeoordeling, kan in de NDFF nagezocht worden op wat voor manier ze zijn ingevoerd. Indien gewenst kan de bedekking in de RNN aangepast worden met behulp van een expertoordeel of de exacte verspreiding kan berekend worden via een informele beoordeling. Daarnaast is het aan te bevelen hier tijdens de kartering op te letten en de aanduiding s.l. alleen te gebruiken als dit echt nodig is.

6.2 Kwaliteit Standplaatsfactoren berekenen

Open het tabblad voor standplaatsfactoren. (mits deze indicator relevant is voor het betreffende beheertype)

Selecteer vervolgens 'Bereken Standplaatsfactoren'. (mits er een eigen standplaatsfactorenkaart is geüpload voor het betreffende beoordelingsgebied⁷)

1 Bereken Standplaatsfactoren

De resultaten van de berekening voor kwalificerende kenmerken en de tussenresultaten worden getoond. Zie Bijlage 5 voor een nadere toelichting van deze tussenresultaten.

Zorg ervoor dat <u>alle relevante standplaatsfactoren per beheertype</u> zijn ingevuld in de geüploade kaart. Anders kan dit tot een onjuiste beoordeling leiden bij de berekening die de RNN uitvoert.

Bijvoorbeeld: pH en GVG zijn beide nodig bij beheertype X. Bij een vlakje van dat type is de pH niet ingevuld en GVG scoort Hoog. De beoordeling voor het vlak wordt dan ook Hoog. Eigenlijk zou dat 'niet beoordeeld' moeten zijn, omdat er informatie ontbreekt!

⁷ Er is momenteel geen landsdekkende standplaatsfactoren-kaart, waardoor de gebruiker deze zelf dient te uploaden (zie H5: Dossier aanmaken). Een standplaatsfactoren kaart is gebaseerd op gegevens uit ITERATIO en dient conform IMNa format geüpload te worden (zie Bijlage 1 voor nadere specificaties).

Flora en F	auna	Star	ndplaats	factoren	Structuur	Ruimtelijke cond	litie Natuurli	ikheid		
2 B	ereken	kwalite	eit indica	ator						
Kwaliteitsscore					Kwalificerende kenmerken					
Kwalite	Kwaliteit Midden		🖋 Aanpassen							
Toelicht	Toelichting			Oppervlak laag		114,4096 Ha				
					Oppervlak midden		218,7426 Ha			
					Oppervlak hoo	g	162,2847 Ha	Opme	rkingen	
					1 Bereken	Standplaatsfact	toren			
glg	gvg	pН	Trofie	Opp (m2)	glg score	gvg score	pH score	Trofie score	Totaal score	
100	77.73	4.46	3.03	174.4	Niet beoordeeld	Laag	Niet beoordeel	d Niet beoordeeld	Laag	
25.76	15.57	3.8	1.94	1024.87	Niet beoordeeld	Hoog	Niet beoordeel	d Niet beoordeeld	Hoog	
100	67.94	3.88	2.76	575.19	Niet beoordeeld	Laag	Niet beoordeel	d Niet beoordeeld	Laag	
3.33	-13.34	5.97	2.09	633.91	Niet beoordeeld	Midden	Niet beoordeel	d Niet beoordeeld	Midden	

De resultaten kunnen (vergelijkbaar met Flora en Fauna) handmatig worden aangepast, waarbij een expert judgement toelichting is verplicht. Dit kan zowel voor dossiers waar een eigen standplaatsfactorenkaart is geüpload, als voor dossiers waar deze (nog) niet beschikbaar is.

Selecteer na het handmatig aanpassen niet nogmaals 'Bereken Standplaatsfactoren', want dan gebruikt het systeem weer de oorspronkelijke gegevens en zullen niet de zojuist aangepaste gegevens worden gebruikt voor de beoordeling.

2 Bereken kwaliteit	indicator				
Kwaliteitsscore		Kwalificerende	kenmerken	Opmerkingen	
Kwaliteit	Midden	🖋 Aanpassen		O.b.v. veldbezoek en exp	ert
Toelichting		Oppervlak laag	35.0000 Ha	bepaald.	
Nog geen	ł	Oppervlak midden	22,0000 Ha		
beschikbaar. Nu expert judgement gebruikt.	L	Oppervlak hoog	38,0000 Ha	I	
		1 Bereken Star	dplaatsfactoren		
	T F O (A)			Troffo soors Totaal soors	

Nadat de kwalificerende kenmerken zijn berekend of handmatig zijn ingevoerd, is het mogelijk om de kwaliteit van de indicator Standplaatsfactoren te berekenen.

Selecteer 'Bereken kwaliteit indicator'

De kwaliteit voor het betreffende beheertype voor de indicator Standplaatsfactoren wordt berekend en zal worden gebruikt voor de Overall berekening van de natuurkwaliteit van het betreffende beheertype.

6.3 Kwaliteit Structuurkenmerken berekenen

Open het tabblad voor structuurkenmerken. (mits deze indicator relevant is voor het betreffende beheertype)

Flora en Fauna	Standplaatsfactoren	Structuur Ruimtelijke conditie	Natuurlijkheid		
Kwaliteitsscore × Annuleren Opslaan		Kwalificerende kenmerken Verschilt per beheertype		Opmerkingen -	
Kwaliteit Toelichting	Hoog Midden Laag				

Voor structuurkenmerken is (nog) geen berekening bekend, waardoor de gebruiker zelf de kwaliteitsscore dient in te vullen op basis van expert judgement. De gebruiker opent het tabblad Structuur en doorloopt daarna de volgende stappen:

- 1. Selecteer 'Aanpassen'
- 2. Selecteer 'Kwaliteit' en kies 'hoog/midden/laag'
- 3. Geef een toelichting waarop dit is gebaseerd
- 4. Selecteer opslaan

Het kwaliteitsoordeel voor structuur is opgeslagen en zal worden gebruikt voor de Overall berekening van de natuurkwaliteit van het betreffende beheertype.

6.4 Kwaliteit Ruimtelijke condities berekenen

Herhaal bovengenoemde stappen van Structuur voor Ruimtelijke condities.

Voor de Ruimtelijke Condities is ook een aanvullend GIS hulpmiddel beschikbaar op <u>de website van</u> <u>BIJ12</u> inclusief een eigen handleiding.

Dit hulpmiddel rekent per beheertypevlakje het oppervlak uit en de afstand tot het dichtstbijzijnde vlak van hetzelfde of een vergelijkbaar beheertype. Verder wordt op basis van deze twee parameters aan elk vlakje een oordeel toegevoegd. Daarnaast wordt er een exceltabel aangemaakt waarin het gesommeerde oppervlak per beheertype en beoordelingsklasse staat. De eindbeoordeling kan dan weer handmatig in de RNN ingevoerd worden, als Hoog, Midden of Laag.

6.5 Kwaliteit Natuurlijkheid berekenen

Herhaal bovengenoemde stappen van Structuur voor Natuurlijkheid.

6.6 Overall natuurkwaliteit berekenen

Als alle relevante indicatoren berekend of handmatig ingevuld zijn, is het mogelijk om de Overall kwaliteit te berekenen. Selecteer hiervoor 'Bereken overall natuurkwaliteit'.

De Overall natuurkwaliteit voor het geselecteerd beheertype wordt berekend, waarbij het resultaat onder de knop 'Bereken overall natuurkwaliteit' wordt getoond.

Moeras (N05.01)	
3 Bereken o	verall natuurkwaliteit
Kwaliteitsscore	Midden

Herhaal bovengenoemde stappen <u>voor alle</u> <u>beheertypen</u> waarvan de gebruiker de kwaliteit wil beoordelen.

7. FAQ

- 1. Ik kan niet inloggen
 - Register je via de website van BIJ12 : <u>https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/monitoring-en-natuurinformatie/voorzieningen-en-rekentools/rekenmodule-natuurkwaliteit-natuurnetwerk-nederland/</u> en vraag een account aan.
 - b. Neem contact op met de Functioneel beheerder: <u>rnn@gbo-provincies.nl</u>
- 2. Ik kan bij het tabblad overzicht geen dossier op de kaart selecteren.
 - a. Die functionaliteit zit nog niet in de huidige versie van de RNN
 - b. Het is alleen mogelijk een beoordelingsgebied te selecteren bij Dossier aanmaken
- 3. Het beoordelingsgebied welke ik wil selecteren staat niet op de kaart
 - a. Alle beoordelingsgebieden incl. naamgeving zoals die zijn aangeleverd door de provincies zijn aanwezig binnen de RNN
 - b. Maak een informeel dossier aan, dan is het mogelijk je eigen gebied te uploaden.
- 4. Uploaden eigen data voor een Informeel dossier lukt niet
 - - De data voldoet niet aan de imna-opmaak. Controleer dit, bekijk ook eventuele relicten in de celeigenschappen van excel en verwijder deze (opslaan als .csv, daarna opnieuw inlezen of copy-paste naar tekst-editor en weer terug).
 - b. Wacht op bevestigingsmail van het systeem
 - c. Laad de data 1 voor 1 op en *niet* voordat je een bevestigingsmail van de vorige upload hebt ontvangen.
- 5. Ik zie geen resultaten naast de lijst met beheertype nadat deze zijn aangemaakt.
 - a. Selecteer een beheertype
 - b. Bereken per beheertype de natuurkwaliteit
- 6. Ik kan geen berekening uitvoeren voor een bepaald beheertype
 - a. Er is mogelijk geen maatlat beschikbaar voor dat beheertype (zie Bijlage 2 voor afwijkingen beheertype)
- 7. Ik kan geen kwaliteit per indicator berekenen
 - a. Bereken eerst de kwalificerende kenmerken
 - b. De betreffende indicator is niet relevant voor het gekozen beheertype

- 8. Ik kan geen overall berekening uitvoeren
 - a. Bereken eerst per relevante indicator (kenmerk) de kwalificerende kenmerken
 - b. Bereken of vul de kwaliteit voor alle relevante indicatoren
 - c. Vervolgens is het pas mogelijk om overall kwaliteit te berekenen
- 9. Welke beheertype-data zit in het .zip bestand die je van je dossier kunt downloaden
 - a. In de download zitten de beheertypen welke zijn berekend. Als je van 2 beheertypen in de rekentool de kwaliteit hebt berekend, zitten alleen die resultaten in de download.
- 10. Wat gebeurt er als een waarneming precies op de grens van een hectare grid valt?
 - a. Als een punt op een hectare hok valt, wordt voor dat punt geautomatiseerd 1m bij de x en/of y-coördinaat opgeteld.
- 11. Hoe creëer je een standplaatsfactoren kaart;
 - a. Standplaatsfactorenkaart genereer je d.m.v. Iteratio o.b.v. vegetatiegegevens;
 - b. Wanneer directe metingen binnen beheertype beschikbaar zijn, wordt dit gecombineerd in de kaart;
 - c. Die kaart kan o.b.v. expertoordeel aangepast worden;
 - d. De uiteindelijke shapefile van standplaatsfactorenkaart kun je als .zip in de RNN uploaden.
- 12. Bij de indicator flora en fauna wordt (bij een informele beoordeling) de soort, soortgroep en/of Rode lijstcategorie niet weergegeven. Dit heeft invloed op de beoordeling;
 - a. Het kan zijn dat er iets mis is gegaan bij het koppelen van de gegevens aan de Urikoppeltabel (soorten en- of Rode lijst) of door een fout in de uri-code. Controleer deze opnieuw.
 - b. Het kan ook zijn dat de projectie ontbreekt in ingevoerde geüploade databestanden gegevens of niet is ingesteld op RD-coördinaten (in GIS: EPSG 28992) (zie bijlage 1, paragraaf 1.3 voor meer toelichting).
- 13. Ik heb een (aantal) dossier(s) die ik wil verwijderen, omdat dit testdossiers zijn of niet meer geldige dossiers.
 - a. Stuur een mail naar de functioneel beheerder via <u>RNN@gbo-provincies.nl</u> met een lijst van de dossiers die verwijderd dienen te worden.
 - b. De functioneel beheerder zal de betreffende dossiers verwijderen.

Colofon

Document informatie				
Titel Gebruikershandleiding Rekenmodule Natuurkwaliteit NNN				
Auteur	Jeroen Kusters, Tjeerd Wits, Francine van der Loop en Patrick Lansing (BIJ12)			
Versie	1.7			
Status	Definitief			
Datum	4 maart 2020			
Bestandsnaam	BIJ12_Gebruikershandleiding_ RNN v1.7			

Documenteigenaar Procesverantwoordelijk Naam Jeroen Kusters Jan Willem van der Vegte *Rol* Adviseur Natuurinformatie Unitmanager Natuurinformatie en natuurbeheer

Versiebeheer/wijzigingshistorie							
Versie	Status	Datum	Beschrijving	Auteur			
1.0	definitief	20-10-2016	Eerste versie van handleiding.	Tjeerd Wits, Jeroen Kusters, Patrick Lansing			
1.1	definitief	21-12-2016	Bijlage 1: aanvullende toelichting m.b.t. uploaden basisbestanden	Jeroen Kusters, Patrick Lansing			
1.2	definitief	23-01-2017	Bijlage 1: aanvullende toelichting m.b.t. URI-koppeltabel & voetnoot mbt toelichting beheertypekaart	Jeroen Kusters, Patrick Lansing			
1.3	definitief	20-07-2017	 -Links naar webpagina aangepast -VRN dag 15juni verwerkt qua formeel- informeel gebruik -bijlage 3 aangepast nav broedvogels in nieuwe levering 	Jeroen Kusters			
1.4	definitief	3-10-2017	 toelichting verschil in informele en formele beoordeling verwijzing naar GIS hulpmiddel -FAQ 12-VRN dag 15juni -bijlage 3 verduidelijkt mbt soortselectie NDFF 	Jeroen Kusters, Patrick Lansing, Francine van der Loop, Tiny de Ruiter			
1.5	definitief	15-01-2018	-toevoeging soorten en ondersoorten -toevoeging: 2 extra velden aanpasbaar gemaakt	Patrick Lansing, Francine v.d Loop en Jeroen Kusters			
1.6	definitief	26-02-2019	-aangevuld o.b.v. wijzigingen bij RNN release 1.2.0	Jeroen Kusters			
1.7	definitief	Februari 2020	-Inleiding aangepast en extra toelichting in H6.1. m.b.t. expert judgement toevoegen aan FF- berekening	Jeroen Kusters			

Bijlage 1: Uploaden basisbestanden

Voor informele beoordelingen kunnen de volgende basisbestanden geüpload worden:

- 1. Beoordelingsgebieden
- 2. Beheertypen
- 3. Flora en fauna
- 4. Standplaatsfactoren

Hieronder is per basisbestand aangegeven welke attributen geleverd moeten worden. Deze basisbestanden moeten conform IMNa als .zip bestand (shapefile) met maximum van 20MB geüpload worden. Hiervoor zijn ook voorbeeldshapes gemaakt (zie paragraaf 1.5 van deze bijlage)

Gevraagde informatie	Veldnaam	Veldformat	Formeel	Informeel	Opmerkingen
Gebiedsnaam	gbnaam	Characterstri ng	verplicht	verplicht	conform IMNa: object Beoordelingsgebied
Geometrie	Nvt bij shape	Nvt bij shape	verplicht	verplicht	conform IMNa: object Beoordelingsgebied
Identificatie	imna_id	NEN3610ID	verplicht	optioneel	conform IMNa: object Beoordelingsgebied Gebruik waarden volgens NL.Imna.UUID
BeginGeldigheid	begindt	DateTime	verplicht	optioneel	voorbeeld: 2015-01- 01T10:15:30
EindGeldigheid	einddt	DateTime	verplicht	optioneel	voorbeeld: 2015-01- 01T10:15:30
Beschrijving	beschr	Characterstri ng	verplicht	optioneel	conform IMNa: object Beoordelingsgebied

1.1 Beoordelingsgebieden

Aanvullende informatie:

Formaat is shape (gezipt) en max grootte van gezipt bestand is 20 Mb, in RD coordinaten. Let op: Maximaal 1 beoordelingsgebied per informele upload!

Op de website <u>https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/monitoring-en-natuurinformatie/voorzieningen-en-rekentools/rekenmodule-natuurkwaliteit-natuurnetwerk-nederland/</u> is een voorbeeld-shape te downloaden die kan worden gebruikt om eigen shapes makkelijker conform bovenstaande RNN-vereisten te kunnen opstellen. Zie verder bijlage alinea 1.5 voor een aanvullende toelichting.

1.2 Beheertypen

Gevraagde informatie	Veldnaam	Veldformat	Formeel	Informeel	Opmerkingen
Geometrie	Nvt (shape)	Nvt (shape)	verplicht	Verplicht	conform IMNa: object BeheerGebied, in RD coordinaten
beheerType	btype	tekst	Verplicht	Verplicht	Conform IMNa: object BeheerGebied. Gebruik codelijst met IMNA beheertypen, beheerd door IPO. Bijvoorbeeld: N01.02 Grootschalig duin- of kwelderlandschap N02.01. Zie: <u>http://bron.portaalnatuuren</u> <u>landschap.nl/</u>
Identificatie	imna_id	NEN3610ID	Verplicht	Optioneel	conform IMNa: object BeheerGebied Gebruik waarden volgens NL.Imna. <i>UUID</i>
BeginGeldighei d	begindt	DateTime	Verplicht	Optioneel	Voorbeeld: 2015-01- 01T10:15:30
EindGeldigheid	einddt	DateTime	verplicht	Optioneel	Voorbeeld: 2015-01- 01T10:15:30

Aanvullende informatie:

Formaat is shape (gezipt) en max grootte van gezipt bestand is 20 Mb, in RD coordinaten.

1.3 Flora en Fauna

Gevraagde informatie	Veldnaam	Veldformat	Informeel	Opmerkingen
Geometrie	nvt	nvt	verplicht	Alleen punt
				geometry
Soort-uri	tax_uri	Tekst	Verplicht	Conform NDFF
Soortgroep-uri	sg_uri	Tekst	Verplicht	Conform NDFF
Rode lijst 'status'-uri	rl_uri	Tekst	Verplicht, als	Conform NDFF
			van	
			toepassing	
Datum-start	tm_strt	DateTime	Verplicht	voorbeeld: 2015-01-
				01T10:15:30
Datum-stop	tm_stop	DateTime	Verplicht	voorbeeld: 2015-01-
				01T10:15:30

De juiste projectie is bij een informele beoordeling van groot belang. In GIS lijkt deze soms toegevoegd te zijn, terwijl dat in werkelijkheid niet zo is. Dit geldt ook voor de andere te uploaden shapes. Ook accepteert de Rekenmodule shapes zonder geometrie wel, alleen kan de uitkomst niet in orde zijn. Zo kunnen dan bijvoorbeeld soortgroepen niet herkend worden. Controleer dit altijd voordat de gegevens upgeload worden.

Aanvullende informatie:

Formaat is shape (gezipt) en max grootte van gezipt bestand is 20 Mb, in RD coördinaten. Let op: alleen punten!

Op de website <u>https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/monitoring-en-natuurinformatie/voorzieningen-en-rekentools/rekenmodule-natuurkwaliteit-natuurnetwerk-nederland/</u> zijn een voorbeeld-shape en een URI-koppeltabel te downloaden, die kunnen worden gebruikt om eigen shapes makkelijker conform bovenstaande RNN-vereisten te kunnen opstellen. Zie verder bijlage-alinea 1.5 en 1.6 voor aanvullende toelichtingen.

1.4 Standplaatsfactoren

Gevraagde	Veldnaam	Veldformat	Formeel	Informeel	Opmerkingen
informatie					
Geometrie	Nvt bij shape	Nvt bij shape	verplicht	Verplicht	
Gemiddelde voorjaarsgrondwat erstand	gvg	Decimal	verplicht	verplicht	
Gemiddelde laagste grondwaterstand	glg	Decimal	verplicht	verplicht	
рН	ph	Decimal	verplicht	verplicht	
Voedselrijkdom	trof	Decimal	verplicht	verplicht	
Opmerkingen GVG	gvgopm	Tekst	verplicht	Optioneel	Bron gegevens: Iteratio (karteerjaar), expert- judgement
Opmerkingen GLG	glgopm	Tekst	verplicht	Optioneel	Bron gegevens: Iteratio (karteerjaar), expert- judgement
Opmerkingen pH	phopm	Tekst	verplicht	Optioneel	Bron gegevens: Iteratio (karteerjaar), expert- judgement
Opmerkingen Trofie	trofopm	Tekst	verplicht	Optioneel	Bron gegevens: Iteratio (karteerjaar), expert- judgement
Identificatie	imna_id	NEN3610ID	Verplicht	Optioneel	conform IMNa: Gebruik waarden volgens NL.Imna. <i>UUID</i>
BeginGeldigheid	begindt	DateTime	Verplicht	Optioneel	conform IMNa: 2015-01-01T10:15:30
EindGeldigheid	einddt	DateTime	verplicht	Optioneel	conform IMNa: 2015-01-01T10:15:30

Aanvullende informatie:

Formaat is shape (gezipt) en max grootte van gezipt bestand is 20 Mb

Op de website <u>https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/monitoring-en-natuurinformatie/voorzieningen-en-rekentools/rekenmodule-natuurkwaliteit-natuurnetwerk-nederland/</u> is een voorbeeld-shape te downloaden die kan worden gebruikt om eigen shapes makkelijker conform bovenstaande RNN-vereisten te kunnen opstellen. Zie verder bijlage alinea 1.5 voor een aanvullende toelichting.

1.5 Voorbeeld-shapes

Aan een shapefile die geüpload moet worden in de RNN worden specifieke eisen gesteld. Om dat te vergemakkelijken is voor het beoordelingsgebied, flora- en faunawaarnemingen en de standplaatsfactoren een lege voorbeeldshape gemaakt. Deze kan gevuld worden met de features van de gewenste kaart. De voorbeeldshape is beschikbaar via: <u>https://www.bij12.nl/assets/voorbeeld-shapes-RNN.zip</u>

In de shapes staan alle velden conform IMNa. Voor een informele upload zijn veel velden optioneel. Deze velden kunnen leeg blijven. In de bijlage paragrafen 1.1 t/m 1.4 kan je zien welke velden verplicht moeten worden gevuld en welke optioneel zijn.

Vaak heeft de tabel van de eigen kaart niet de juiste veldnamen. Om makkelijk en snel een kaart in het juiste format te zetten, is er in ArcGIS de tool Append (ArcToolbox > Data Management Tools > General > Append). Met deze tool kunnen de vlakken uit de eigen kaart toegevoegd worden aan de voorbeeldshape.

nput Datasets		
Fruts		•
		1
		I
arget Dataset		
Abiotiek_gebied10		
chema Type (optional)		
NO_TEST		•
ield Map (optional)		
Id (Long)		<u> </u>
	Add Input	×
⊡ glg (Double)	Add input	
Fruts.glg (Double)	Available fields:	
Fruts.ph (Double)	Name	Field T
Eruts trof (Double)	Fruts.FID	FID
gvgopm (Text)	Fruts.gvg	Double
glgopm (Text)	Fruts.ph	Double
phopm (Text)	Fruts.trof	Double
trofopm (Text)		
imna_id (lext)		
begindt (Date)		
begindt (Date)		

Dubbelklikken op de tool opent onderstaand scherm:

In Input Datasets sleep je je eigen kaart(en).

De Target Dataset is (een kopie van) de voorbeeldshape.

Schema Type moet NO_TEST zijn.

Dan verschijnt de Field Map: een lijst met de velden in de Target Dataset.

Wanneer de velden in de eigen kaart niet overeenstemmen met die in de voorbeeldshape, moeten die handmatig gekoppeld worden. Daarvoor klik je met de rechtermuisknop op één van de velden (glg in bovenstaand voorbeeld) en ga je naar 'Add Input field'. Dan opent een schermpje met de mogelijke velden in de Input Dataset. Kies hier het veld met de gewenste gegevens.

Wanneer alle relevante velden op deze manier gekoppeld zijn, kan op OK gedrukt worden. De voorbeeldshape wordt dan gevuld en kan als ZIP-bestand aan de RNN aangeboden worden.

LET OP: De waarden in de eigen standplaatsfactorenkaart dienen wel aan een paar voorwaarden te voldoen zodat de RNN er goed mee kan rekenen.

Van sommige vegetatietypen zal bij gebrek aan opnames in Iteratio geen indicatorwaarde berekend zijn. Wanneer hiervoor ook geen expert judgement is, zijn er twee mogelijkheden:

- Zorg ervoor dat deze vlakken niet in de upload zitten (maw: verwijder deze vlakken uit de kaart), of
- Geef deze vlakken een waarde die buiten het bereik van de maatlat ligt:
 - ➢ GVG: <-1000 of > 1000
 - GLG: <-1000 of > 1000, indien beheertypen N06.01, N06.02, N06.03 en/of N14.02 in het beoordelingsgebied voorkomen. Anders niet relevant.
 - ➢ pH: 0 of >1000
 - trofie: 0 of >1000

Voor de overige kaarten gelden zulke restricties niet.

LET OP: Ook in de informele uploadbestanden moeten voor de flora- en faunawaarnemingen de datumvelden gevuld worden. Anders krijg je een foutmelding bij de upload. In het datumveld staat een getal dat het aantal dagen vanaf 01-01-1900 weergeeft. De presentatie is wel een datum. Wanneer je hier 42005 invult, verschijnt de datum 01-01-2015.

LET OP: De naam van het ZIP-bestand mag geen bijzondere tekens bevatten, zoals (haken). Underscores_zijn_wel toegestaan, evenals spaties.

LET OP: De RNN werkt voor de flora- en faunagegevens met uricodes, zoals vastgelegd in de NDFF. Voor de kaart met flora- en faunawaarnemingen moeten de URI's gekoppeld worden aan de waarnemingen, voordat de gegevens geüpload kunnen worden.

Hiervoor is een URI koppeltabel beschikbaar op de webpagina van de RNN. In de volgende bijlageparagraaf 1.6 volgt een toelichting hoe te werken met deze URI-koppeltabel.

1.6 URI-koppeltabel

Voor gebruik van eigen waarnemingen in de RNN moeten de waarnemingen meestal aangevuld worden met uri's (zie bijlage-paragraaf 1.3 voor dit format). Hiervoor is een URI koppeltabel beschikbaar gesteld op de webpagina van de RNN.

Met behulp van deze tabel kunnen de eigen waarnemingen gekoppeld worden (Join in GIS) op Ned_naam_NDFF, Wet_naam_NDFF of Ned_naam.

Veldnaam	Opmerking
Soortgroep	Soortgroep
sg_uri	Soortgroep-uri, alleen van voor SNL relevante soortgroepen
rl_uri	Rode lijst-uri, incl. categorieën die niet in de RNN gebruikt worden
Ned_naam_NDFF	Nederlandse naam zoals opgenomen in de NDFF
Wet_naam_NDFF	Wetenschappelijke naam zoals opgenomen in de NDFF
tax_uri	Taxon-uri (soort-uri) incl. combinatiesoorten
Ned_naam	Nederlandse naam, alles in hoofdletters. Afgeleid van Ned_naam_NDFF

Wanneer de naamgeving van de eigen waarnemingen exact overeenkomt met die in de NDFF, dan kan gekoppeld worden op Ned_naam_NDFF of Wet_naam_NDFF. Dat zal echter lang niet altijd het geval zijn.

Parser Ø VB Script Ø Python		
Fields:	Type:	Functions:
OBJECTID EersteVansub_categorie sub_categorie_uri Rode_lijst_uri code_naam omschrijving code_uri Ned_Naam test	. Number String Date	InStr() LCase() Left() Len() LTrim() Mid() Replace() = Right() Space() String() UCase()
Show Codeblock		* / & + • =
UCase([code_naam])		
About calculating fields	Clear	Load Save

De naamgeving in de NDFF is niet eenduidig in het gebruik van kleine en hoofdletters. Daarom is er aan de uri-tabel een veld toegevoegd waar de hele soortnaam bestaat uit hoofdletters (Ned_naam). Om hierop te koppelen, moet er in de eigen waarnemingen een veld toegevoegd worden (Add field, tekst, minimaal 125 tekens).

Vervolgens kan met de Field Calculator de soortnaam omgezet worden naar hoofdletters met de functie UCase (zie afbeelding).

Let op: fouten in de trant van (gewone) dotterbloem of paarde(n)bloem worden hier niet mee opgelost.

Na het maken van de Join is eenvoudig te sorteren welke waarnemingen geen uri hebben gekregen. Deze waarnemingen moeten dan nog, indien relevant, (handmatig) gecorrigeerd worden.

Bijlage 2: Afwijkingen van maatlatten Flora en Fauna

De maatlatten (rekenregels) die in de RNN gebruikt worden om de natuurkwaliteit voor Flora & Fauna, Standplaatsfactoren en de Overall kwaliteitsscore te berekenen, zijn direct herleid uit de Werkwijze Monitoring. Bij aanpassing van de werkwijze worden ook de RNN maatlatten aangepast. De versiehistorie van de RNN maatlatten is op de <u>website van BIJ12</u> te vinden.

Een aantal maatlatten voor Flora en Fauna zijn nog niet bekend of onvoldoende uitgewerkt in de Werkwijze Monitoring, waardoor deze nog niet in de RNN zijn verwerkt. Daarnaast zijn er een paar uitzonderingen op de gebruikte standaard werkwijze, waardoor deze ook niet geautomatiseerd zijn in de RNN.

Om toch een kwaliteitsoordeel te kunnen geven, dient dit handmatig op basis van expert knowledge te worden bepaald *buiten* de RNN, op basis van de Werkwijze Monitoring.

Hieronder staan de afwijkingen weergegeven.

Nog geen maatlat beschikbaar:

N01.01:	maatlat nog in concept (aquatische beheertypen)
N03.01:	maatlat nog in concept (aquatische beheertypen)
N04.01:	maatlat nog in concept (aquatische beheertypen)
N04.02:	maatlat nog in concept (aquatische beheertypen)
N04.03:	maatlat nog in concept (aquatische beheertypen)
N04.04:	maatlat nog in concept (aquatische beheertypen)

Afwijkende maatlat t.o.v. standaard:

N10.02:	Uitzondering door massaal voorkomen kievitsbloem of harlekijn
N12.05:	Hamsters in dit beheertype maken de beoordeling per definitie Hoog
N13.01:	Minimaal aantal broedpaar per 100ha.
N13.02:	Maatlat afwijkend: ander type gegevens nodig
N17.04:	Eendekooien: worden alleen beoordeeld op de mate van onderhoud

Bijlage 3: Levering Flora en Fauna data

Vier keer per jaar wordt er vanuit de NDFF een 'datadump' gemaakt die gebruikt wordt voor de RNN berekeningen m.b.t. Flora en Fauna gegevens.

De gegevensselectie vanuit de NDFF gebeurt technisch gezien in twee delen: Vogels en niet-vogels. De reden hiervoor is dat we voor de selectie van vogels strengere filtering hanteren, omdat vogels nu eenmaal van locatie wisselen en niet elke vliegende vogel mag meetellen.

De te leveren informatie (waarnemingen) komt uit het Basisarchief (de database achter het Uitvoerportaal). De levering moet voldoen aan de volgende specificaties:

- Alleen relevante waarnemingen, zoals vermeld in de Werkwijze Monitoring: kwalificerende soorten, aangevuld met de vigerende Rode Lijstsoorten uit de categorieën Bedreigd, Ernstig Bedreigd en Verdwenen uit Nederland.
- Waarnemingen die onder een synoniem in de NDFF opgeslagen liggen, worden tijdens elke levering samengevoegd tot één representatie.
- Stopdatum van de waarneming na 31 december 2008 tot enkele dagen vóór het moment van samenstellen van de levering. Waarnemingen met een tijdspanne van meer dan een jaar (tussen start- en stoptijd) worden niet meegenomen, dit zijn bijvoorbeeld vaak atlaswaarnemingen waarvan onvoldoende duidelijk is of ze wel binnen periode kunnen vallen die beschouwd wordt binnen RNN
- Bij **broedvogels** is de selectie uitsluitend beperkt tot de in de NDFF aanwezige (geaggregeerde) waarnemingen van territoria van de protocollen:
 - http://ndff-ecogrid.nl/codes/protocols/14.002'), -- protocol: MUS
 - http://ndff-ecogrid.nl/codes/protocols/12.205'), -- protocol: SNL
 - http://ndff-ecogrid.nl/codes/protocols/14.208'), -- protocol: MAS
 - http://ndff-ecogrid.nl/codes/protocols/14.206'), -- Meetnet Slaapplaatsen van Vogels (NEM)
 - http://ndff-ecogrid.nl/codes/protocols/14.003'), --Nestkaarten
 - http://ndff-ecogrid.nl/codes/protocols/14.008'), --Protocol Kievitseieren rapen en registreren 2011
 - http://ndff-ecogrid.nl/codes/protocols/14.011'), --14.011 Beheermonitoring weidevogels Utrecht
 - http://ndff-ecogrid.nl/codes/protocols/14.205'), --SOVON Broedvogelonderzoek 2011
 - http://ndff-ecogrid.nl/codes/protocols/14.201'), --Monitoring van broedvogels (NEM)
 - http://ndff-ecogrid.nl/codes/protocols/14.201a'), --SOVON BMP-A
 - http://ndff-ecogrid.nl/codes/protocols/14.201b'), --SOVON BMP-B
 - http://ndff-ecogrid.nl/codes/protocols/14.201w'), --SOVON BMP-territoria Weidevogel
 - http://ndff-ecogrid.nl/codes/protocols/14.201z'), --SOVON BMP-territoria Zeldzame soorten
 - o http://ndff-ecogrid.nl/codes/protocols/14.201t') --SOVON BMP-territoria
- Bij alle overige soortgroepen worden alle waarnemingen betrokken van alle protocollen.
- Waarnemingen van alle bronhouders .
- Waarnemingen binnen de SNL-begrenzingen met een buffer van 285 meter.
- Waarnemingen met een oppervlakte van minder dan 2000 vierkante meter.
- Geen 'nul'-waarnemingen.
- Wel waarnemingen met toestemmingsclausule
- Alleen gevalideerde data, inclusief de data die valide is en waarvan de waarnemer heeft bepaald dat deze alleen gebruikt mag worden voor onderzoek en bescherming (niet raadpleegbaar in UP)

- Vlak- en lijnwaarnemingen van Staatsbosbeheer die voldoen aan de geselecteerde protocollen worden opgeknipt naar kleinere stukken (maximaal 100 * 100 m) en leveren zodoende nieuwe centroïden op die als waarneming in de service terecht komen.

Inhoud levering

De service levert een array van records in het format zoals hieronder beschreven en gefilterd naar de lijst van URI's van de kwalificerende soorten, aangevuld met de Rode Lijstsoorten. Per waarneming worden onderstaande attributen geleverd.

Gevraagde informatie (A)	Veldnaam	Veldformat
Observatie_uri	Obs_uri	Tekst
Geometrie	Geom	geometry
Gecentreerde X,Y coördinaat (centroide)	Хс, Үс	Numeriek, 1 cijfer achter de komma (RD-coord,)
Soort-uri	Tax_uri	Tekst
Soortgroep-uri	Sg_uri	Tekst
Protocol	Pro_uri	Tekst
Datum-start	Tm_strt	Timestamp
Datum-stop	Tm_stop	Timestamp

Bijlage 4: Toelichting tussenresultaten Flora en Fauna

Voor de berekening van de indicator Flora en Fauna zijn vier kwalificerende kenmerken nodig:

- aantal kwalificerende soorten
- aantal verspreid
- aantal soortgroepen
- aantal rode lijst

Zie onderstaand schermvoorbeeld, waarna een toelichting per kwalificerend kenmerk volgt:

ora en Fauna Stan	dplaatsfactoren St	ructuur Ruimtelijke condit	ie Natuurlijkheid			
2 Bereken kwaliteit indicator						
Kwaliteitsscore Kwalificerende kenmerken						
Kwaliteit	Midden	Aanpassen				
Toelichting	Aar	ntal kwalificerende soorten	29			
	Aar	ntal verspreid (> 15%)	3			
	Aar	ntal soortgroepen	2	Opmerkingen		
	Aar	ntal rode lijst (VN, EB, BE)	12			
Kwalificerende soort	Nederlandse naam	Rodelijst	Soortgroep	Verspreiding		
Hesperia comma	kommavlinder	Bedreigd		3%		
Heteropterus morpheus	spiegeldikkopje	Bedreigd		1%		
Numenius arquata	Wulp			2%		
Eleocharis multicaulis	Veelstengelige wat	erbies	Planten	2%		
Genista anglica	Stekelbrem		Planten	1%		
Emberiza citrinella	Geelgors			9%		
Scutellaria minor	Klein glidkruid	Bedreigd		1%		
Littorella uniflora	Oeverkruid		Planten	1%		

Aantal kwalificerende soorten

Hier wordt het aantal kwalificerende soorten bepaald. In de tabel met de tussenresultaten zijn de kwalificerende soorten te herkennen doordat bij deze soorten een soortgroep vermeld staat.

Aantal verspreid

Voor iedere soort wordt de verspreiding berekend. Een soort komt verspreid voor wanneer de verspreiding groter dan 15% is, conform de Werkwijze Monitoring.

Voor het aantal soorten dat verspreid voorkomt, wordt alleen gekeken naar de kwalificerende soorten.

Berekening verspreiding:

Voor het berekenen van de verspreiding van een kwalificerende soort wordt ten eerste het oppervlak van het beheertype bepaald. Vervolgens wordt het oppervlak van de gridcellen (100 bij 100 meter) berekend waarbinnen de soort voorkomt èn dat in het betreffende beheertype ligt. De waarneming zelf hoeft niet per se in het beheertype te liggen. In onderstaand voorbeeld: de stip van de waarneming ligt niet in beheertype B, waarvoor de soort kwalificeert. Het gearceerde deel van de gridcel in B telt mee voor de verspreiding van de soort in B. Als de soort ook kwalificeert voor beheertype A, dan telt in A alleen het deel van de gridcel in A mee. In een gridcel kunnen meerdere waarnemingen van dezelfde soort voorkomen. De gridcel telt dan nog steeds slechts één keer mee.

Aantal soortgroepen

In deze berekening wordt alleen gekeken naar de soortgroepen van de kwalificerende soorten.

Aantal rode lijst

Bij veel beheertypen kunnen de kwalificerende soorten aangevuld worden met één of twee soorten van de rodelijst categorieën Bedreigd, Ernstig bedreigd of Verdwenen. Deze categorieën worden in de tussenresultaten in de kolom Rodelijst weergegeven. De overige rodelijst categorieën worden niet vermeld.

Het aantal rodelijstsoorten wordt bepaald door de rodelijstsoorten die <u>niet ook al een kwalificerende</u> <u>soort zijn</u>. Deze soorten zijn te herkennen doordat in de tussenresultaten geen soortgroep vermeld staat.

De som van 'aantal kwalificerende soorten' en 'aantal rode lijst' is het totaal aantal soorten in de tussenresultaten.

Bijlage 5: Toelichting tussenresultaten Standplaatsfactoren

Voor een groot deel van de beheertypen zijn één of meerdere standplaatsfactoren van belang voor de beoordeling van de natuurkwaliteit. Zie de Werkwijze Monitoring welke standplaatsfactor(en) voor welke beheertypen bepaald moeten worden.

Voor een geautomatiseerde berekening van de kwaliteit van de indicator standplaatsfactoren, dient er een vlakkenbestand aangeleverd worden aan de RNN, waarbij <u>per vlak</u> een waarde <u>per relevante</u> <u>standplaatsfactor</u> is opgenomen. Hieruit wordt door de RNN zowel de score voor de individuele standplaatsfactor bepaald als de totaalscore voor het vlak.

De basis voor het maken van dit vlakkenbestand is het programma Iteratio dat op basis van vegetatiekarteringen een schatting maakt van de standplaatsfactoren en veranderingen daarin. Deze basis kan daarna aangevuld worden met informatie uit directe metingen, zodat het uiteindelijke vlakkenbestand kan worden opgesteld. Zie de Werkwijze Monitoring voor meer informatie over het genereren van dit vlakkenbestand.

Na doorrekenen van de indicator Standplaatsfactoren, wordt in de RNN <u>voor ieder vlak</u> een regel in de tussenresultaten weergegeven (zie onderstaand figuur). Hierin wordt per factor de waarde en de score getoond. Wanneer de factor niet relevant is voor de beoordeling, is de score 'niet beoordeeld'. *Bijvoorbeeld: in onderstaande figuur is alleen de gvg van belang.*

glg	gvg	рH	Trofie	Opp (m2)	glg score	gvg score	pH score	Trofie score	Totaal score
100	77.73	4.46	3.03	174.4	Niet beoordeeld	Laag	Niet beoordeeld	Niet beoordeeld	Laag
25.76	15.57	3.8	1.94	1024.87	Niet beoordeeld	Hoog	Niet beoordeeld	Niet beoordeeld	Hoog
100	67.94	3.88	2.76	575.19	Niet beoordeeld	Laag	Niet beoordeeld	Niet beoordeeld	Laag
3.33	-13.34	5.97	2.09	633.91	Niet beoordeeld	Midden	Niet beoordeeld	Niet beoordeeld	Midden
	25	5.3	2.1	616.55	Niet beoordeeld	Midden	Niet beoordeeld	Niet beoordeeld	Midden
25.76	15.57	3.8	1.94	622.16	Niet beoordeeld	Hoog	Niet beoordeeld	Niet beoordeeld	Hoog
	25	6.1	2.7	1401.66	Niet beoordeeld	Midden	Niet beoordeeld	Niet beoordeeld	Midden
6.72	-6.56	4.2	2.16	656.79	Niet beoordeeld	Midden	Niet beoordeeld	Niet beoordeeld	Midden
	25			8999.49	Niet beoordeeld	Midden	Niet beoordeeld	Niet beoordeeld	Midden
	25			793.23	Niet beoordeeld	Midden	Niet beoordeeld	Niet beoordeeld	Midden
13.25	6.19	4.43	2.16	770.63	Niet beoordeeld	Hoog	Niet beoordeeld	Niet beoordeeld	Hoog

Voor het bepalen van de totaalscore per vlak, wordt de laagste waarde van de relevante factoren genomen. Wanneer bijvoorbeeld 'gvg score' = 'Hoog' en 'pH score' = 'Laag', wordt de totaalscore van het betreffende vlak: 'Laag'. Deze methodiek is gekozen vanuit de gedachte dat alle factoren op dezelfde plek hoog moeten scoren om ook ecologisch te voldoen aan de eisen van de soorten in het betreffende beheertype.

Voor de berekening van het eindoordeel van de indicator Standplaatsfactoren voor het gehele beheertype, worden eerst alle oppervlaktes opgeteld per totaalscoreklasse (laag-midden-hoog). De eindscore wordt daarna berekend op basis van het percentage per klasse. Bijvoorbeeld: als het oppervlak van het beheertype N05.01 voor 30% als HOOG, 30% als MIDDEN en 40% als LAAG wordt beoordeeld, wordt het eindoordeel MIDDEN, conform Werkwijze Monitoring (de Werkwijze geeft aan: score = MIDDEN, indien niet voldaan wordt aan GOED en minstens 50% van de oppervlakte voor GVG zich minimaal binnen het bereik voor MIDDEN bevindt)

Zorg ervoor dat alle relevante standplaatsfactoren per beheertype zijn ingevuld in de geüploade kaart. Anders kan dit tot een onjuiste beoordeling leiden bij de berekening die de RNN uitvoert.

Bijvoorbeeld: pH en GVG zijn beide nodig bij beheertype X. Bij een vlakje van dat type is de pH niet ingevuld en GVG scoort Hoog. De beoordeling voor het vlak wordt dan ook Hoog. Eigenlijk zou dat 'niet beoordeeld' moeten zijn, omdat er informatie ontbreekt!

Als er binnen een beoordelingsgebied maar voor een <u>klein deel van een beheertype</u> de standplaatsfactoren-gegevens beschikbaar zijn, dan worden de oppervlaktes HOOG-MIDDEN-LAAG van dit kleine deel vergeleken met het <u>totale oppervlakte van het beheertype</u> om tot een eindoordeel over standplaatsfactoren te komen!

Voorbeeld: Stel je hebt 100ha N07.02 waarvan bij slechts 10ha de standplaatsfactoren zijn gekarteerd, die als volgt verdeeld zijn: 5ha HOOG, 3ha MIDDEN, 2ha LAAG. De helft van het gekarteerde oppervlakte is dus HOOG, maar slechts 5% van het hele beheertype binnen het beoordelingsgebied is HOOG. Dit laatste percentage wordt meegenomen in eindoordeel.

Bijlage 6: Toelichting soorten en ondersoorten

Het kan zijn dat door de naamgeving bepaalde waarnemingen niet meetellen in de RNN. Dit komt voor bij soorten en ondersoorten. De gewone dotterbloem wordt bijvoorbeeld met enige regelmaat ingevoerd als dotterbloem s.l. (sensu lato = in brede zin). De soort wordt dan niet ingelezen in de RNN. In veel gebieden kan je ervan uit gaan dat het om de gewone dotterbloem gaat. In onderstaande tabel is per beheertype een lijst opgenomen van soorten waarvoor dit van toepassing is.

In de tabel is in oranje aangegeven welke (onder)soorten relevant zijn, maar niet vanuit de NDFF in de RNN worden ingelezen. In geel is ter verduidelijking de (onder)soort opgenomen waarmee de (onder)soorten één kwalificerend taxon vormen. Via het getal in de kolom Combi zijn deze taxa gegroepeerd.

Als deze soorten in een bepaald gebied belangrijk zijn in de kwaliteitsbeoordeling, kan in de NDFF nagezocht worden op wat voor manier ze zijn ingevoerd. Indien gewenst kan de bedekking in de RNN aangepast worden met behulp van een expertoordeel of de exacte verspreiding kan berekend worden via een informele beoordeling. Bij een informele beoordeling dient dan wel de URI-code van het kwalificerende taxon uit de werkwijze gebruikt te worden in plaats van de URI-code van de betreffende (onder)soort. Daarnaast is het aan te bevelen hier tijdens de kartering op te letten en de aanduiding s.l. alleen te gebruiken als dit echt nodig is.

Combi	Beheertype	Soort	Reden toevoeging
1	N12.05	ROOD GUICHELHEIL	
1	N12.05	ANAGALLIS ARVENSIS	Zeer waarschijnlijk Rood guichelheil
2	N11.01	RUIGE SCHEEFKELK	
2	N11.01	RUIGE SCHEEFKELK / PIJLSCHEEFKELK	Pijlscheefkelk zeer zeldzaam
3	N01.03	WILDE AVERUIT	
3	N01.03	WILDE / DUINAVERUIT	In het binnenland Wilde averuit
4	N11.01	WILDE AVERUIT	
4	N11.01	WILDE / DUINAVERUIT	In het binnenland Wilde averuit
5	N12.01	WILDE AVERUIT	
5	N12.01	WILDE / DUINAVERUIT	In het binnenland Wilde averuit
6	N01.02	DUINAVERUIT	
6	N01.02	WILDE / DUINAVERUIT	In de duinen zeer waarschijnlijk
			Duinaveruit
7	N08.02	DUINAVERUIT	
7	N08.02	WILDE / DUINAVERUIT	In de duinen zeer waarschijnlijk
			Duinaveruit
8	N12.03	STINKENDE BALLOTE	
8	N12.03	BALLOTA NIGRA	Andere ondersoort zeer zeldzaam,
			veel waarnemingen op soortniveau
9	N08.03	ZOMER- / HERFSTBITTERLING	
9	N08.03	HERFSTBITTERLING	Inclusief ondersoorten
9	N08.03	ZOMERBITTERLING	Inclusief ondersoorten
10	N09.01	ZOMER- / HERFSTBITTERLING	
10	N09.01	HERFSTBITTERLING	Inclusief ondersoorten
10	N09.01	ZOMERBITTERLING	Inclusief ondersoorten

Combi	Beheertype	Soort	Reden toevoeging
11	N14.03	BOSDRAVIK	
11	N14.03	RUWE DRAVIK	
11	N14.03	BOSDRAVIK / RUWE DRAVIK	Samenvoegen op soortniveau, zelfde ecologie
12	N05.01	GEWONE DOTTERBLOEM	
12	N05.01	GEWONE / SPINDOTTERBLOEM	Beide ondersoorten kwalificeren, maar in dit beheertype zal Gewone dotterbloem veruit het meest voorkomen
13	N05.02	GEWONE DOTTERBLOEM	
13	N05.02	GEWONE / SPINDOTTERBLOEM	Hier zeer waarschijnlijk Gewone dotterbloem
14	N10.02	GEWONE DOTTERBLOEM	
14	N10.02	GEWONE / SPINDOTTERBLOEM	Hier zeer waarschijnlijk Gewone dotterbloem
15	N17.01	GEWONE DOTTERBLOEM	
15	N17.01	GEWONE / SPINDOTTERBLOEM	Zal in alle gevallen Gewone dotterbloem zijn
16	N06.01	DWERGZEGGE / GEELGROENE ZEGGE	In het binnenland zeer waarschijnlijk Geelgroene zegge
16	N06.01	GEELGROENE ZEGGE	
17	N06.04	DWERGZEGGE / GEELGROENE ZEGGE	In het binnenland zeer waarschijnlijk Geelgroene zegge
17	N06.04	GEELGROENE ZEGGE	
18	N08.04	DWERGZEGGE / GEELGROENE ZEGGE	In de duinen zeer waarschijnlijk Dwergzegge
18	N08.04	DWERGZEGGE	
19	N01.02	BROKKELIG KRANSBLAD	
19	N01.02	BROKKELIG KRANSBLAD (VAR. HISPIDULA)	Inclusief variëteiten
19	N01.02	BROKKELIG KRANSBLAD (VAR. CONTRARIA)	Inclusief variëteiten
20	N01.03	BROKKELIG KRANSBLAD	
20	N01.03	BROKKELIG KRANSBLAD (VAR. HISPIDULA)	Inclusief variëteiten
20	N01.03	BROKKELIG KRANSBLAD (VAR. CONTRARIA)	Inclusief variëteiten
21	N08.03	BROKKELIG KRANSBLAD	
21	N08.03	BROKKELIG KRANSBLAD (VAR. HISPIDULA)	Inclusief variëteiten
21	N08.03	BROKKELIG KRANSBLAD (VAR. CONTRARIA)	Inclusief variëteiten
22	N01.02	BREEKBAAR KRANSBLAD	
22	N01.02	BREEKBAAR KRANSBLAD (VAR. GLOBULARIS)	Inclusief variëteiten
22	N01.02	BREEKBAAR KRANSBLAD VAR. BARBATA	Inclusief variëteiten
23	N01.02	GEWOON KRANSBLAD	
23	N01.02	GEWOON KRANSBLAD (VAR. VULGARIS)	Inclusief variëteiten
23	N01.02	STEKELIG GEWOON KRANSBLAD	Inclusief variëteiten
23	N01.02	GEWOON KRANSBLAD (VAR. LONGIBRACTEATA)	Inclusief variëteiten

Combi	Beheertype	Soort	Reden toevoeging
23	N01.02	GEWOON KRANSBLAD VAR. CRASSICAULIS	Inclusief variëteiten
24	N06.03	GEVLEKTE ORCHIS / BOSORCHIS	
24	N06.03	GEVLEKTE DUINORCHIS	Inclusief ondersoorten
24	N06.03	GEVLEKTE ORCHIS	Inclusief ondersoorten
24	N06.03	BOSORCHIS	Inclusief ondersoorten
24	N06.03	HEIDEORCHIS	Inclusief ondersoorten
24	N06.03	TENGERE HEIDEORCHIS	Inclusief ondersoorten
25	N06.04	GEVLEKTE ORCHIS / BOSORCHIS	
25	N06.04	GEVLEKTE DUINORCHIS	Inclusief ondersoorten
25	N06.04	GEVLEKTE ORCHIS	Inclusief ondersoorten
25	N06.04	BOSORCHIS	Inclusief ondersoorten
25	N06.04	HEIDEORCHIS	Inclusief ondersoorten
25	N06.04	TENGERE HEIDEORCHIS	Inclusief ondersoorten
26	N07.01	GEVLEKTE ORCHIS / BOSORCHIS	
26	N07.01	GEVLEKTE DUINORCHIS	Inclusief ondersoorten
26	N07.01	GEVLEKTE ORCHIS	Inclusief ondersoorten
26	N07.01	BOSORCHIS	Inclusief ondersoorten
26	N07.01	HEIDEORCHIS	Inclusief ondersoorten
26	N07.01	TENGERE HEIDEORCHIS	Inclusief ondersoorten
27	N08.03	GEVLEKTE ORCHIS / BOSORCHIS	
27	N08.03	GEVLEKTE DUINORCHIS	Inclusief ondersoorten
27	N08.03	GEVLEKTE ORCHIS	Inclusief ondersoorten
27	N08.03	BOSORCHIS	Inclusief ondersoorten
27	N08.03	HEIDEORCHIS	Inclusief ondersoorten
27	N08.03	TENGERE HEIDEORCHIS	Inclusief ondersoorten
28	N08.04	GEVLEKTE ORCHIS / BOSORCHIS	
28	N08.04	GEVLEKTE DUINORCHIS	Inclusief ondersoorten
28	N08.04	GEVLEKTE ORCHIS	Inclusief ondersoorten
28	N08.04	BOSORCHIS	Inclusief ondersoorten
28	N08.04	HEIDEORCHIS	Inclusief ondersoorten
28	N08.04	TENGERE HEIDEORCHIS	Inclusief ondersoorten
29	N10.01	GEVLEKTE ORCHIS / BOSORCHIS	
29	N10.01	GEVLEKTE DUINORCHIS	Inclusief ondersoorten
29	N10.01	GEVLEKTE ORCHIS	Inclusief ondersoorten
29	N10.01	BOSORCHIS	Inclusief ondersoorten
29	N10.01	HEIDEORCHIS	Inclusief ondersoorten
29	N10.01	TENGERE HEIDEORCHIS	Inclusief ondersoorten
30	N10.02	GEVLEKTE ORCHIS / BOSORCHIS	
30	N10.02	GEVLEKTE DUINORCHIS	Inclusief ondersoorten
30	N10.02	GEVLEKTE ORCHIS	Inclusief ondersoorten
30	N10.02	BOSORCHIS	Inclusief ondersoorten
30	N10.02	HEIDEORCHIS	Inclusief ondersoorten

Combi	Beheertype	Soort	Reden toevoeging
30	N10.02	TENGERE HEIDEORCHIS	Inclusief ondersoorten
31	N10.02	RODE OGENTROOST	
31	N10.02	RODE / AKKEROGENTROOST	Kans op Akkerogentroost in dit beheertype verwaarloosbaar
32	N12.04	RODE OGENTROOST	
32	N12.04	RODE / AKKEROGENTROOST	Kans op Akkerogentroost in dit beheertype verwaarloosbaar
33	N11.01	KLEINE PIMPERNEL / MOESPIMPERNEL	
33	N11.01	SANGUISORBA MINOR SUBSP. POLYGAMA	Inclusief ondersoorten
33	N11.01	KLEINE PIMPERNEL	Inclusief ondersoorten
33	N11.01	MOESPIMPERNEL	Inclusief ondersoorten
34	N06.04	VEENBIES	
34	N06.04	VEENBIES S.L.	Kans op andere ondersoort in dit beheertype verwaarloosbaar
35	N01.03	VERONICA AUSTRIACA	Ondersoort Austriaca komt zeer weinig voor
35	N01.03	BREDE EREPRIJS	
36	N11.01	VERONICA AUSTRIACA	Ondersoort Austriaca komt zeer weinig voor
36	N11.01	BREDE EREPRIJS	
37	N12.01	VERONICA AUSTRIACA	Ondersoort Austriaca komt zeer weinig voor
37	N12.01	BREDE EREPRIJS	
38	N12.03	VERONICA AUSTRIACA	Ondersoort Austriaca komt zeer weinig voor
38	N12.03	BREDE EREPRIJS	
39	N06.04	VIOLA PERSICIFOLIA	
39	N06.04	VIOLA PERSICIFOLIA VAR. PERSICIFOLIA	Inclusief ondersoorten
39	N06.04	VIOLA PERSICIFOLIA VAR. LACTAEOIDES	Inclusief ondersoorten
40	N10.01	VIOLA PERSICIFOLIA	
40	N10.01	VIOLA PERSICIFOLIA VAR. PERSICIFOLIA	Inclusief ondersoorten
40	N10.01	VIOLA PERSICIFOLIA VAR. LACTAEOIDES	Inclusief ondersoorten
41	N10.02	VIOLA PERSICIFOLIA	
41	N10.02	VIOLA PERSICIFOLIA VAR. PERSICIFOLIA	Inclusief ondersoorten
41	N10.02	VIOLA PERSICIFOLIA VAR. LACTAEOIDES	Inclusief ondersoorten
42	N17.06	GEWONE / SPINDOTTERBLOEM	Zal in alle gevallen Gewone dotterbloem zijn
42	N17.06	GEWONE DOTTERBLOEM	